

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux, Angenfeld & Emerio Los-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Krzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifa
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 157.

Brașov, Sâmbătă 17 (30) Iulie.

1904.

Macedo-Românii.

(a) Nu a trecut nici măcar un lustru — era în vara anului 1900 — de când Ștefan Mihăileanu, inimosul profesor macedo-român, a căzut victimă convingerilor sale naționale.

Și ce schimbări s'au produs în acest scurt timp în jurul cestiunei macedonene!

Atunci Românii din Macedonia erau urșiți de Bulgari, ca nisece obstacole, în calea aspirațiilor lor naționale și Mihăileanu a căzut asasinat de mână bulgărească. Complotul împotriva lui s'a urdit în cafenea „Macedonia” din palatul Nifon, la o distanță de câțiva pași de prefectura poliției din București.

În aceeași cafenea s'au săvârșit la 27 Iulie a. c. — Mercuri — în orele de după prânz, două omoruri fiorose motivate tot de animosități în jurul cestiunei macedonene. De astă-dată au fost doi Români macedoneni victimele, amândoi foști profesori la școlile macedo-române, cu deosebirea, că unul s'a renegat și intrând în solda Grecilor combătea aspirațiile naționale ale Macedo-Românilor, ér celălalt rămase credincios neamului său. În fund apare mutra șirétă a Grecului, ca inscenator, ér pentru-ca tabloul să fie complet, în ziua când s'a săvârșit omorurile la cafenea „Macedonia”, două sute de învățători români se întorceau din excursiune de la Sofia, unde colegii lor bulgari și autoritățile, în frunte cu ministrul instrucțiunii publice bulgare, li-au făcut o primire din cele mai cordiale.

Aveam dreptate, deci, să constatăm schimbarea uriașă, ce s'a săvârșit în timp de mai puțin de un lustru. Și albia, în care vedem că s'au pornit evenimentele acuma, par' că ni-se pare mai frăscă, decât cea în care se porniseră înainte de asta cu patru ani. Înțelegem prietenia româno-bulgare, despre care se mai

găsesc hrisove în cursul istoriei, — pe când prietenia greco-română? Cu ce s'ar pute motiva o asemenea prietenie?

Cine nu-și aduce aminte cu durere și senzație de umilire de epoca fanarioților? În acea epocă, care a durat mai bine de o sută de ani, Grecii ajunseră să facă pe boerii din Moldova și Muntenia a vorbi numai grecesce, a trăi după moda grecescă, așa că nu mai puteai deosebi pe Grec de Român. Ai fi și, că acele țări sunt grecesci și nimic alta. Când era să mai vie vremea, ca în locul Grecilor să ajungă marii Români? Nimeni nu mai nădăjduia un asemenea timp.

Și totuși din poporul neatins de otrava Fanarului, s'a sculat un Tudor Vladimirescu, ér Fanarul și-a luat drumul înapoi de unde venise.

În scrisorile lui Ion Ghica către Vasile Alexandri găsim un pasagiu sugestiv din epoca, ce a urmat după revoluția lui Tudor Vladimirescu. Ion Ghica era la Paris și într'o seră aflându-se în saloanele dōmnei de Champy, vestita filelenă, fū recomandat de către mentorul său, doctorul Mihailidi — generalului Coletti, trimisul extraordinar al regelui Grecilor. Generalul îl întreabă, decă și Ghica e Grec? Spre marea displăcere a lui Mihailidi însé, Ghica protestează și îi esplică cu căldură lui Coletti orginea Românilor. Iși pōte închipui or'cine necazul lui Mihailidi, când Coletti răspuse lui Ghica:

— Și eu sboresc a rămănesce... Parintili a mei sboresc mași a rămănesce și mi pare ghine, că tîni la miletea a noastră, him simpatrioti.

Etă Românul din Muntenia, vrednicul Ioan Ghica, scuturând haina străină a fanarismului și descoperind într'un salon din Paris un conațional macedonean, care și el Român, încă nu sciea, că este mai multă mândrie în a se numi Român, de cât Grec.

Urmele epocii fanariote încă nici până în ziua de astăzi nu s'au putut șterge cu desăvîrșire din sufletele generațiilor, dér istoria își face cursul ei și conștiința națională a rēsbît și la frații noștri din Macedonia. Câți Români macedoneni nu și-au vērșat sângele pentru libertatea grecescă! Câți predecesori și câți urmași nu va fi avut generalul Coletti, acel Coletti despre care Ghica spune, că avea și figura atât de romănescă, încât ai fi și, că e un moacan de la Brașov!

Fanarioții de la Constantinopol, cei de la patriarhie și cei de prin zărăfii — simt, că li-sestringe ștrēngul în jurul gâtului, și ceea-ce au usurpat atăta vreme în Macedonia, hegemonia asupra fraților noștri de acolo, o vor perde ca mâne, cum au pierdut domnia și moșiile mănăstiresci și multe altele din România.

Ei o simt acēsta și lucrēză în consecință: Unii cu afurisenie asupra limbei romănesci, alții cu banii lui Iuda.

Pēcat, că se află însé printre Macedo-Români și caractere venale, ca d'al de Lăzărescu Lecanta!

Dieta ungară a încheiat în ședința de alaltăieri desbaterea bugetului ministeriului de comerciū. Bugetul a fost primit și în desbaterea pe paragrafi. Ministrul de comerciū *Hieronimi* a ținut un lung discurs, în care s'a ocupat mai ales cu cestiunea teritoriului vama independent. A și între altele, că înființarea teritoriului vama independent ar fi o mare primejdie pentru Ungaria. Tēra ar fi păgubită la an cu 115 milioane corōne, esportul morilor, care face ași 57 milioane, ar înceta cu desăvîrșire. Vorbind despre investițiunile de stat, ministrul nu dorose de-ocamdată sporirea lor, nici grăbirea, fiindcă statul și-ar scumpi investițiunile. Nu se pōte grăbi mai ales construirea de șosele, fiindcă tōte carierele de piatră din

tēra nu dau atăta piatră, cât ar fi necesară în sensul programului actual.

În ședința de eri, Joi, s'a început desbaterea bugetului ministeriului de agricultură. Mai mulți oratori din opoziție au luat cuvēntul în contra proiectului. Desbaterea s'a continuat și în ședința de ași, și probabil că se va încheia ași séu mâne.

Ministrul rusesc Plehwe ucis cu o bombă.

Din Petersburg vine scoirea șensițională despre un nou omor săvîrșit asupra unui bărbat de stat rusesc.

Ministrul de interne Plehwe a fost omorît cu o bombă.

Ministrul mergea cu trăsura spre gara „Varșovia” când un individ necunoscut încă până acum, apărū și aruncă o bombă înainte trăsurei. Bomba a explodat și a sfărîmat în bucăți pe ministrul Plehwe.

O panică și fuvălmășală de nedoris provocă făptuirea crimei, așa că în primul moment nimeni nu se gândea la prinderea atentatorului, care astfel a scăpat norocos.

A fost însé arestat un individ, asupra căruia momentan existau bănueli.

Agitațiunea în Petersburg e nespus de mare, în urma acestui atentat, al treilea, ce s'a făcut de câte-va săptămâni încōce în Rusia. După guvernatorul din Finlanda și acela din Ielisavetopol, a urmat acest atentat mai nou în Petersburg, căruia i-a căzut victimă chiar ministrul de interne al Rusiei.

Ciobanul, sōrele și vēntul.

Vorbind despre starea periclitată a școlilor române din Ungaria, și despre proiectul de lege al lui Berzevicy, „Conservatorul” din București de la 15 (28) Iulie a. c. și ce că acēstă lege tînde la desnaționalizarea școlilor și la nimicirea romănismului, séu la emigrarea lui în massă. Departe de noi a ne ames-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Ferēstra luminată.

De Petru Nansen

„Sunt așa de obosită. N'o să te superi, nu-i așa?”

El sta și se uita, pe când ea, zîmbind, se apropiă de el și-i cuprinse gâtul cu brațele.

„Haide, sărută-mē!”

El o sărută pe frunte.

„Ce rece ești! Și nu țicîi nici o vorbă? Ești supărat?”

„Nu!”

„Găsesc că e nedrept să fiu obosită?”

El îi luă mâinile și și le duse la gură. Zimbi apoi și și dîse liniștit:

„De ce să fiu supărat! Nōpte bună!”

„Nōpte bună!”

Dér el îi ținu mîna într'alui, privindu-o cu băgare de sēmă în ochii cei limpedi zimbitori. Îi lăsă apoi mîna cu o stringere ușoră, dădū din cap și plecā.

După-ce ușa es închise după dēnsul,

el se opri un moment și ascultā. Decă ar veni sē-l cheme înapoi?

Obosit coborî apoi scara șovăind la fie-care trēptă, și când ajunse la pōrtă, aerul cel rece și umed al dimineții îl lovi în obraz.

Își reveni, își încheiā haina de gât și porni pe stradă. După perdelele cele albastre era lumină și globul rotund al lampei pārea un punct de lumină palidă. Acum are să stingā lampa — își gāndi el — dér lampa rămase încă aprinsă. Stătū o minută séu două liniștit și pe urmă o porni iute pe stradă în jos, ca nu cum-va sē-l observe.

Era o seră umedă de Noemvrie. Sticla de la felinare se clătina în bătaia vēntului și pe stradă era umed. Sus, deasupra caselor, se frământau nori negri și sfășiați, ér ómenii umblau aplecați înainte înfruntând aerul cel rece.

El nu simțea frigul, din potrivă. Vēntul cel răcoros, care-i bătea în față, îi făcea bine. Pe stradă erau ómeni mulți, mai cu sēmă femeii îmbrăcate cu mantale de seră, séu cu pelerine, și cu brobode pe cap. Se terminase teatrul.

Se feri cât putū de mulțime și ajunse într'o piață. Aici se opri un moment, își deschēiā haina și porni mai departe, se trezi într'o stradă ștrîmtă, unde crîșmarii tocmăi trāgeau obloanele de la ferestre. Se opri în fața unei ferestri în care vedea carne prōspētă, prājiturī și pește prājīt. Aici se opri și stătū cât-va timp cumpānind, ca și când ar fi vrut sē ia o hotărēre. O porni apoi de-odată și se întōrse aprōpe în fugă în direcția din care venise. „Vrēu sē vēd, decă e stinsă lampa”, își dīcea mereu. „Vrēu sē vēd, decă e stinsă lampa”.

Nu mai era nimenea pe uliță. Vēntul îl bătea în spate și el înainta grăbit. Un clopot de la turn bătū jumētate. „Ei deja unspredece și jumētate. Ea trebuie să se fi culcat.”

Din nou i-se părū că-i vede fața cea zîmbitōre și că-i aude glasul atât de desmerdător. Și amabilitatea ei atât de blājînă, astă seră i-se părū amăgitōre și i-se făcū fricā.

De ce să fie obosită? Ea nu pārea de loc. Din potrivă, tōtă seră fususe ne-

spus de veselă. Abia când îl rugase să plece, începū să vorbēscā de obosēlă.

Decă mai era lumină, însemna că ea a mințit. Asta însemna, că el e la dēnsa.

„Nu nu... E întuneric. Totul e stins. A fost obosită. Dōrme. În haina ei albă de nōpte e așa de fragedă, ah, așa de frumosă!”

El închise ochii, își desfăcū ușor buzele și-și lāsă capul în jos, ca și când ea ar dormi acolo înaintea lui. Simți atunci căldura patului ei și-l cuprinse amēțēla.

Își reveni apoi și simțind că îi e frig, alergā și mai repede și se opri în colțul stradei unde locuia ea.

Încet și indiferent merse pe trotuarul unde era casa, și când ajunse în fața porții, trecū peste drum, în față. Nici nu-și ridicā bine capul și vēdū ferēstra. Era lumină!

Lampa strălucea blāndă după perdelele albastre.

„Mē așteptam la una ca asta”, își dīse el, și se opri. „Îmi e necredinciosă. Îi iubesc; e așa de natural. Bine că știu. Sunt așa de liniștit, că știu în fine.”

parte la conferința interparlamentară pentru pace, care se ține anul acesta la St. Louis, în America. d-nii: general C. Pilat, Sefendache și C. Fotin, foști senatori și S. Cihoschi, fost deputat. Delegații români vor pleca peste opt zile, prin Hamburg, în care scop și-au reținut deja locuri cu marele transatlantic german „Kronprinz Wilhelm“.

Noua lege pentru pașaporte. În sensul dispozițiilor cuprinse în ordinațiunea ministerului reg. ung. de interne Nr. 70.000/904, articolul de lege VI din anul 1903 referitor la regularea afacerilor de pașaporte intră în vigoare la 1 Aug. a. c. De la acesta și înainte toate cererile pentru pașaporte și certificate sunt a-se adresa la căpitanatul orașenesc, ca autoritate competentă în această afacere.

Un om de 130 ani. Alaltă-eri pe la orele 11 jum. dimineața a încetat din viață în secția d-lui Dr. Russ din spitalul sf. Spiridon din Iași, bătrânul Al. Ciobotaru în etate de 130 ani. Numitul este din comuna Tăcuta jud. Vaslui, și cu totă vîrstă înaintată la care ajunsese, totuși se bucura de-o sănătate perfectă până acum vre-o 4 luni, când o bandă de hoți l-au prădat și maltratat. De atunci Ciobotaru a început a slăbi mereu și alaltă-eri dimineața s'a stins ca o lumină în spitalul sf. Spiridon fără să fi suferit de vre o boală. În timpul șederii sale în spital, Ciobotaru a declarat personalului de serviciu între altele și faptul, că la 1821 a luptat între voluntarii lui Iordachi contra Turcilor la Marea-Seuc.

Promoțiune. D-l Ioan Dobre, bursier al archidiecezei de Sibiu, a fost promovat Sâmbăta trecută doctor în teologie la universitatea din Cernăuți.

Necrolog. În Lugosiu a repausat colonelul de artilerie Ștefan Dragaș, care se bucura în viață de multe simpatii. În mormântarea s'a făcut alaltă-eri cu ceremonie frumoasă bisericească și pompă militară. Părintele protopresbiter Dr. G. Popovici a fost asistat la probod de preoții Tempea, Birescu, Sudreșan și Gașpar, 6 corul Reuniunii române de cântări a executat răspunsurile jalnice sub conducerea d-lui Vidu. Era de față chiar și comandantul corpului 7 de armată din Timișoara.

Pro Roma Marittima. Sub acest titlu s'a constituit un comitet cu scop de a studia mijloacele cele mai potrivite de a lega capitala Italiei cu Marea. Se lucrează cu mare stăruință la rezolvarea problemei acesteia dificile, considerată ca un mijloc potrivit pentru ridicarea industrială și comercială a Romei.

Statua lui Vêrzar. Armenii din Gherla au hotărât încă mai de mult să ridice o statuă episcopului Vêrzar, care înainte cu 200 ani a întemeiat orașul Gherla. La stăruințele d-lui Plăcintar, fostul primar al Orașului, și a abatelui Barany proiectul se apropie de realizare și comitetul a rugat pe sculptorul G. Kiss să-și prezente proiectele.

Petreckeri barbare. Spaniolii se vede, că nu au câștigat nimic din ultimul război, ei încă își întorc privirile spre trecut, pe care vor să-l reinvieze cu toate orgiile lui. La San-Sebastian s'a organizat în cercul d'acolo o luptă între un taur și un tigr. Lumea amatoare de scene emoționante a dat năvală în circ, astfel că el era arhiplin. Bestiile în furia lor au sărit peste balustrada, ce le desparte de public, și au ajuns într-o loje unde se afla un mare număr de spectatori. Aceștia au fost cuprinși de o panică teribilă și au luat-o la fugă. Însă în graba cu care voiau să iasă din loja, mulți dintre ei au fost călcați în picioare și răniți. În vremea asta gardianii trăgeau focuri de revolver în tigr. Glonțele au rănit mai mulți spectatori. Eță bilanțul petrecerii: Sunt 50 de răniți, printre cari 12 cu focuri de revolver. Fostul ministru Pidal a fost lovit cu un glonte la bărbie. D-na Padros și deputatul Urquijo sunt greu răniți la piept. Americanul Livingstone, a avut mâna dreaptă zdrobită. Bogătașul Lazariturry a fost lovit la pantece și a murit. Tigru, lovit de focuri de revolver din toate părțile, a murit. Publicul infuriat s'a aruncat asupra cadavrului tigruului, tăindu-l în bucăți și luându-le cu sine, ca trofee.

D-sora Astor. Diarul „Bukarester Tagblatt“ află din Londra, că d-sora Pauline Astor, care a fost în atâtea rânduri oșpetea AA. LL. RR. Principele Ferdinando și Principesa Maria a României, s'a logodit zilele trecute cu un simplu căpitan din armata engleză d-l H. Spender-Clay. D-ra Pauline Astor este unica fiică a d-nei Marie Astor născută Paul, care a

fost una din frumusețile Statelor-Unite și a d-lui Waldorf Astor, archimilionarul, care posedă frumoasă avere de 600 milioane lei partea d-sorei Astor fiind de 200 milioane.

Locotenent-colonelul Gorski din arma genului, s'a întors în România din călătoria, ce a făcut-o în Rusia, unde a predat din partea Regelui Carol o cravată destinată drapelului regimentului Vollogda, al cărui șef de onoare este regele României. D-l Gorski colonel a sosit alaltă-eri la Sinaia spre a raporta regelui.

Navigațiunea aeriană. John Holland, inventatorul submarinului ce poartă numele lui, pretinde, că a rezolvat acum problema navigațiunei aeriene. El va termina în curând la Iersey-City construirea unui navigabil aerian, care nu va cântări mai mult de 26 livre engleze. După-cum asigură Holland, cu acest instrument se va pute traversa aerul cu mai multă siguranță, decât șoseua cu o bicicletă. Noul navigabil este construit întreg din aluminiu. Peste câte-va săptămâni Holland speră, că va pute începe cu experimentele sale.

În Reghin se va aranja la 10 August o petrecere de vară în pavilionul de vară din promenada orașului. Beneficiul net este destinat pentru fondul bisericei gr. cat. române din localitate. Ofertele generose se vor publica prin ziare.

Concerte. Musica orașului va da Sâmbăta dimineața la 7¹/₂ un concert pe promenada din sus, 6r după amiazi 5¹/₂ pe cea din jos.

Care farmacie va fi deschisă? Duminecă, 31 Iulie, în orele postmeridiane nu va deschisă în cetate, decât farmacia d-lui Fr. Kellemen din Str. Vămii Nr. 8.

Pentru amatorii de fotografie. Aparat de fotografie pentru salon și voiaj foarte renumite; aparat pentru fotografie la moment, precum și toate articolele necesare, se pot procura dela A. MOLL livrantul curții c. și r. din Viena, Tuchlauben Nr. 9. Manufactură fotografică tondată la anul 1854. La cerere liste mari ilustrate, coținând preturile gratis.

Adunarea Societății pentru fond de teatru român.

La 15 (28) și 16 (29) August se va ține în Brad adunarea „Societății pentru crearea unui fond de teatru român“.

Comitetul aranjator al festivităților, ce se vor da din acest incident în Brad, în care fac parte d-nii Vasiliu Damian președinte, Dr. Pavel Opreșca vice-președ., Dr. I. Radu și Dr. I. Papp cassari și Alex. Draia controlor, adresază către publicul român din Zarand, tinerimea română, inteligență și toți omenii de inimă din acel ținut locuit de Români, să se prezente cât mai mulți la serbare, sprijinind atât în privința morală, cât și materială acest așezământ cultural românesc și reușita festivităților.

Programa festivităților

carî se vor aranja cu ocaziunea adunării ord. a „Societății pentru crearea unui fond de teatru român“, ce se va serba în Brad la 15/28 și 16/29 August a. c.

1. Sâmbăta în 14/27 August a. c. la orele 7 p. m. primirea comitetului la gara din Brad.
2. Sâmbăta la 8 ore p. m. sêra de cunoștință în sala „Central“.
3. Duminecă în 15/28 August a. c. la 10 ore a. m. serviciu divin în biserica gr. or. din Brad.
4. La orele 11 a. m. ședința I. în sala de gimnastică.
5. La orele 2 p. m. banchet.
6. Sêra la orele 8 concert împreunat cu teatru.
7. Luni în 16/29 August la orele 9 a. m. ședința II. tot acolo.
8. Luni sêra petrecere cu dans.
9. Marți în 17/30 August a. c. excursiune.
10. În decursul festivităților „Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedorei“ va aranja o expoziție de lucruri de mână pregătite de femei zarandene.

Programa specială se va publica mai târziu și se va distribui oșpetilor.

Brad, 12/25 Iulie 1904.

Comitetul aranjator.

Anuare.

VI.

Anuarul gimnasilui din Beiuș poartă de-asupra un titlu maghiar, după care urmează titlul românesc așa:

„Programa gimnasilui superior gr. cat. și școlilor elementari din Beiuș pe anul școlastic 1903/4. Redactată de Ioan Butean, director și profesor p. o.“. — Tiparul „Victoriei“, Șimleul Silvaniei.

În fruntea anuarului vedem publicat discursul rostit de profesorul Traian I. Parkas cu ocaziunea aniversării de 100 de ani a născerei lui Francisk Deak. (Se știe, că această aniversare a fost impusă a se serba la toate școlile din Ungaria).

După acesta urmează discursul festiv rostit de profesorul Vasile Dumbravă cu ocaziunea serbării aranjate în ziua de sf. Dumitru, în onorea patronului școlii, episcopul Radu.

Numărul orelor pe săptămână au fost 232, dintre cari cele mai multe se revin limbei latine (39) și matematicii (33). Apoi urmează limba maghiară cu 29 ore (cu 2 mai multe de cât în Blăși), pe când limba română a trebuit să se mulțumească cu 18 ore (8 mai puțin, de cât în Blăși).

O dare de sêmă asupra internatului „Pavelian“ ne arată, că în acest institut au fost „suscepuți“ 124 elevi, din cari au rămas până la sfîrșitul anului 118. Partea mai mare au fost bursieri, și numai 53 solvenți.

P. S. Sa Dr. Demetriu Radu a întemeiat în amintirea instalării sale în scaunul episcopesc „Masa studenților“ pentru 15 elevi săraci, dintre cari 5 să fie originari din comunele, cari după orânduiriile urbariale din trecut aparțineau domeniului episcopiei.

Între elevi a fost un număr însemnat, cari au beneficiat din fundațiunea de pâne a lui Vulcan, și din diferite alte fundațiuni de burse, precum și de scutirea de taxă școlară.

Biblioteca profesorilor s'a îmbogățit prin donațiuni și cumpărături. Nu se spune însă câte volume are. O altă bibliotecă este cea întemeiată de d-l Iosif Vulcan și care poartă numele întemeiatorului. Aceasta s'a înmulțit anul trecut cu 438 volume, numărând în total 1590 volume.

Ca obiecte estra-ordinare s'au predat limba franceză, stenografia, cantul și musica.

Societatea de lectură a funcționat sub conducerea profesorului Dumbravă și a ținut 22 „sesiuni“ ordinare și 8 festive. Într-o ședință s'a ținut discuție publică asupra înoirilor întroduse în ortografia română și... în cea maghiară. Lucrări au intrat: 11 disertațiuni, 2 poezii, 1 nuvelă, 1 schiță și 4 traduceri (1 din rusece și 3 din unguresce). Critici s'au făcut 10. Advocatul Dr. I. Ciordaș a dat două premii unul de 20 cor. pentru cea mai bună biografie a episcopului Pavel (împărțit între elevii Cziple și Roșu), și altul de 50 cor. pentru lucrarea cea mai bună asupra temei: „Influența curentelor religioase epocale asupra limbei și literaturii române“. (împărțit între elevii Cziple și Dan.)

Biblioteca societății are 511 volume, 6r fondurile se urcă la suma de 1875 cêrono.

Corpul dieactic al gimnasilui a fost compus din 17 persoane, între cari directorul are cei mai mulți ani de serviciu (33).

La examenul de maturitate s'au prezentat 60 elevi. La examenul scripturistic au fost relegați 3. Dintre cei 57 admiși la oral, 2 au trecut cu eminentă, 12 cu bine 31 simplu, 8 corigenți și 4 repetenți.

Numărul total al elevilor, cari s'au prezentat la examen a fost 393 ordinari și 4 privațiști, dintre cari 340 Români și 57 Maghiari. După confesiune: 163 gr. cat. 178 gr. or., 28 rom. cat., 8 ev. ref. și 21 jidovi.

La sfîrșit se publica sub titlul „Câteva momente din viața neuitatului episcop Mihail Pavel“, o lucrare a elevului de cl. VIII Alexandru Cziple, premiati, instrucțiunile obicnuite pentru anul viitor și apoi de la pagina 151 se începe

partea maghiară a anuarului, care se urmează pe 50 pagini.

Limba lasă mult de dorit. Espresiuni arbitrare ca: *susceput, grațional, grațios*, profesorii de *fac*, a *fericitat* institutele cu înalta sa vizitare, *tinerii miserii* etc. etc., nu mai pot fi tolerate.

VARIETATE.

Din viața lui Krüger. Acum, că bătrânul Krüger și-a dat sfîrșitul obștesc, presa universală, care a urînit tot-deuna cu simpatie toți pașii bătrânului president scote la ivelă din viața fostului șef al Transvaalului o mulțime de date interesante și hazlii.

Interesante din viața lui Krüger sunt mai ales acele casuri, când era ales ca arbitru în cesiuni de litigiu între Buri. Buriile aveau încredere neclintită în sentimentul de dreptate și legalitate al bătrânului president, 6r judecata lui întrecea adese-ori proverbiala judecată a lui Solomon. Eță un asemenea cas: Bătrânul president sta întins, scoțând valuri de fum din lulea, sub scutul balconului său. Să înfățișeze doi Buri, cari stăpâniseră până atunci în comun un petec de pământ, și acum voiau cu tot prețul să-l împartă în două. Krüger ascultă liniștit cêrta celor doi litiganți, cari p'aci era să se ia de p' „Scii ce?“ îi întrepruse dintr'odată moșul Krüger, „unul din voi va înjumătăți moșia, așa precum îl va tăia capul, 6r celălalt își va alege din cele două jumătăți partea, care îi va conveni!“

Un cas hazliu despre umorul bătrânului president. Într'una din dimineați moșul Krüger stă la cafea cu un vechiu cunoscut al său, care venise dintr'o mare depărtare să-l cerceteze și să-i cêră un favor. „Frate Paul“, începă bătrânul Bur, „eu te cunosc pe tine de mult, am venit la tine să-ți cer un loc în guvernul țării“ — „Scii scrie și ceti?“ — „Ba, deși de scris nu scii scrie, d'6r sciu ceti?“ — „Veđi aste e cam rêu. Fîind-că nu scii scrie, te-ași pute pune numai ministru, d'6r de astă-dată n'am pentru tine nici un post vacant de ministru.“

Întelepciunea bătrânului conducător al Burilor a recunoscut-o la timpul său într'o apreciere foarte elogiôsă și principele Bismarck. Sir Charles Dieke, fost subsecretar de stat, relevă următoarea declarațiune a cancelarului german: „M'ați numit mai adineauri primul diplomat al vécului. Vê înșelați. Odinoriă Cavour a fost fără îndoelă mai rafinat, mai viclean pe scurt înzestrat cu mai mult talent diplomatic de cât mine. Astăđi trăesce un bărbat, care mă întrece și pe mine și pe Cavour. Acesta este presidential Krüger. El n'are la spatele sale o oștire puternică, un imperiu mare ca noi, el e singur încunjurat de un popor mic de plugari, d'6r cu puterea creatore a sufletului său, ar eși pe teren cu ori-care din noi. Am avut mai multe negocieri cu el, și mărturisesc, că nu odată m'a adus în perplexitate.“

ULTIME SCIRI.

București, 28 Iulie. Nuși Tului a mărturisit la poliție, că după ce Lăzărescu Lecanta a împușcat pe Ilie Papahagi, care îi era v'6r primar, și-a pierdut cumpêtul și luând un revolver a tras asupra lui Lăzărescu. Nuși Tului a fost reținut și transportat la Văcăresci. — Pe la domiciliile Macedo-Românilor s'au făcut perchisiții, confiscându-li-se toate actele și scrisorile.

Cracovia, 28 Iulie. Atentatul contra ministrului rusesc Plehve s'a întemplat tocmai când trăsura lui trecea pe dinaintea gării „Varșovia“. Bomba a fost aruncată sub roțile trăsorei în care se afla Plehve, secretarul său și un servitor. Esplosiunea a sfărîmat în bucăți caii, trăsura, pe vizitiu și pe cele trei persoane, cari se aflau într'6nsa. Ea a rănit și pe alte persoane, cari se aflau în apropiere și a făcut să se spargă toate ferestrele caselor dinprejur.

Șanghai, 28 Iulie. Consulul rusesc de aici confirmă scirea, că vaporul engles „Hsiping“ a fost scufundat de topilore ruseci, fiind-că la repetițele somațiunii, n'a voit să se oprêscă. Personalul vaporului engles a fost dus la Port-Arthur.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Versuri de dor, adunate din poezii române de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. porto.)

Doi prinși în cursă, comedia într'un act de A. Kellner localisată de I. Em. *Bo bancu*. Prețul 24 bani (+ 3 b. porto.)

Țigarii, schiță istorică, de I. P. *Rețeganul*. Prețul 1 cor. (+10 bani porto.)

Cartea ilustrată pentru copii și copile de George Simu. Această broșură conține poezii istorice și morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Prețul 50 bani + 56 b. porto.)

Excursiuni pe muntii Țerei Bârsei și ai Făgărașului din punctul „La om“ de pe „Buceci“ până dincolo de „Negoiul“. D-s-coperiri, întregite cu schițe istorice despre Castelele și Țera Făgărașului de I. Turou, protonotar pensionat al comitetului Făgăraș. Prețul 2 lei plus 10 b. porto.

Dr. Iosif Frapparti prelucrată de Ioan Papiu. Prețul 60 bani plus 10 bani porto.

Dinu Milian roman. Nenuica sfânt, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 bani porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiței. O dragoste a veacului. Rocha Catiței. Amedeo Madini. Din viața tristă După natură. Bacalaureatul, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Proză și versuri, fabule de Gr. M. Alexandrescu prețul 30 b. plus 5 b. porto.

— A apărut tomul I. din „*Novela*“ de Vasile Ranta *Buticescu*. Broșura are 286 pagini și conține istorioare frumoase scrise într'un limbaj plăcut. Prețul ei e 1 cor. 60 bani plus 20 bani porto.

„*Pe pragul mormântului*“, de preotul G. Simu, conține versuri funebreale pentru popor și pentru inteligență. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto.)

Proba de foc, comedie într'un act după A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

Istoria lui Stan Pățitul. Partea a II-a. **Femeia** în versuri pentru popor de I. Tom. Totan învățator, preț. 20 b. plus 3 b. prt.

Poesii, de Bolintineanu. **Bătăliile Românilor**, II. Prețul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, proză și versuri, de Sextil Puscariu. Prețul cor. 1.60. pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferența ținută la Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885. prețul 50 b. plus porto 5 bani.

Imbunătățirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, prețul 50 b. + 5 b. port.

Nu mă uita! Colecțiune de versuri pentru ocaziuni funebreale. Aranjată prin N. F. *Neagrașu*. Ediț. IV. Prețul 50 bani. (+ 5 b. p.)

Pribeag, ediția I-ă de Ioan Iosif Sceopul Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preț. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Scriitorii, cetitorii și criticii de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Lira Sionului său cântarea sărbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Bocete adică **Cantări la morți**, adunate de I. Pop-*Rețeganul*. Prețul 50 bani. (+ 10 b. p.)

Cu vârful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

Poesii de Vasile Ranta *Buticescu*. Edițiunea „*Amicului Familiei*“. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Umbre și lumină poezii de Em. *Păvălanu*, cor. 2-50 (porto 20 b.)

Asupra situațiunei, articoli și foișore de Ióna A. *Lăpedat*. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto)

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: *Isus ca preot*. Cu aprobarea Prea-veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Prețul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto

Influența trancesă în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iași Cu 50 b. + 5 b. porto.

„*O roasă vestejită*“ cu text nemțese după Heine și românese de Matilda Cugler-Poni pentru voce și pian. Prețul 1 cor. plus 5 bani porto.

„*O sêra la stîna*“ idilă pentru piano. Prețul 1 cor. plus 5 bani porto.

„*Balada*“ pentru violină cu acompaniament de pian, Prețul 1 cor. 25 fl. plus 5 bani porto.

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Iulie n. 1904.

Bancnote rom. Cump.	18.94	Vënd.	18.98
Argint român.	18.80	„	18.90
Napoleon d'or.	19.—	„	19.08
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Ruseset	2.52	„	2.54
Mărci germane	117.05	„	117.25
Lire turcesci	21.50	„	21.60
Suris. fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, deca fiecare cutia este provédută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuri durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoase la stomach și pânțec, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celorlalte diferite boale femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Cor. 2.—

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, deca fiecare sticla este provédută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de gôldină și reumatism și a altor urmări de rēcăla. Prețul unei sticli originale plumbate, Cor. 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sapun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Cor. 1.80. Fie-care bucată de sapun, pentru copii este provédută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

G. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează giinic prin rambursă postală.

La deposite se ceră anumit preparatele provédute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neutädter și engros la D. Eremia Nepoții.

FENYVESI M. LAJOS

Brașov, strada Vămii nr. 21,

în casele D-lui Garoiu.

Magazin de Modă,

pentru Dame și bărbați

se va deschide în luna lui August.

7-52.1412.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Sabădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de morțe, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari tôte obiectele, atât sorte mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depon de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de **marmură**, care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru** vênêt, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se escută **prompt și ieftin**, i au asupra-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

La casuri de morțe a se adresa la

E. Tutsek.

11-*

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 „	Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an 24 „	Pe un an 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an 4 cor.	Pe an 8 fr.
Pe șese luni . . . 2 „	Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin — mandate postale. —

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.“